

ಖಾಲಿತನವನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೋ ಅಥವಾ ಸೀಮಂತಿನಿ ಹೋದದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವೋ ಅನ್ನುವುದು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಚಂದನಿಕಾಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದವರೆಗೂ ಕೆಲಸವಿತ್ತು. 'ಮೂರು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗಾದರೆ ಆಗಬಹುದೇ?' ಕೇಳಿದಳು.

ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಕರೆದ. ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೊನೆ ಕೊಯ್ಯುವ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿತ್ತು. ಹಸಿರು ಅಡಕೆಕಾಯಿಗಳ ದೊಡ್ಡ ಕೊನೆಯೊಂದು ಹಗ್ಗದಗುಂಟ ಸರನ್ನ ಇಳಿದು ಬಂತು. 'ಕೊನೆ ಕೊಯ್ಯುವ ಕೆಲೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬರುವಂತದ್ದಲ್ಲ ಅನಿಸುತ್ತೆ' ಅಂದಳು. 'ನಿಜ. ಮೊದಲೆಲ್ಲ ಘಟ್ಟದ ಕೆಳಗಿಂದ ಹೊನ್ನಾವರ ಕಡೆಯವರು ಬರತಿದ್ದರು. ಈಗ ಇವರೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿಯವರೆ. ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ಕೊಡತೇವೆ ಗೊತ್ತಾ?' ಅಂದ. 'ಈಗೀಗ ಹೀಗೆ ಹಗ್ಗದಗುಂಟ ಇಳಿಸೋ ಕೌಶಲದವರು ಸಿಗತಾ ಇಲ್ಲ. ದೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಕೆಡಬಿಡತಾರೆ' ಕೈಕೊಡವುತ್ತ ನಕ್ಕ. ಅವಳಿಗೆ ಮತ್ತೇನು ಹೇಳಲು ತೋಚಲಿಲ್ಲ. ತಾನೂ ನಕ್ಕಳು. ಈಗಷ್ಟೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಕೊನೆ ಸಾಗಿಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಓಮ್ಮಿ ತುಂಬುವಷ್ಟಾಗಲು ಸಮಯವಿತ್ತು. 'ನಿಂಗ್ಲಿ ಬೇಸರ ಬರಬಹುದು, ಅರಮನೆ ದಿಬ್ಬದ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗೋಣ ಬೇಕಾದರೆ' ಅಂದ. ಅವಳು ಹೊರಟಳು. ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ಬಿಸಿಲಿತ್ತು. ಪುಟ್ಟ ಮರವೊಂದರ ನೆಲೆಸಲ್ಲಿ ನಿಂತರು.

'ಸೀಮಂತಿನಿ ಏನು ಹೇಳಿದಳು ಹೋಗುವಾಗ?' ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಅವಳತ್ತ ನೋಡಿದ. ಅವಳು ಕೆಳಗೆ ತೆರೆತೆರೆಯಾಗುವ ನೀರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವುದೆ ಭಾವವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಅಸಮಾಧಾನವೊಂದು ಆನಂದನ ಒಳಗೆಲ್ಲೊ ಮಿಳಿದುಕೊಂಡು ತಪ್ಪಾಗಿಯಿತು. 'ಅವಳೇನು ಹೇಳಬೇಕಿತ್ತು?' ಅಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಸಿಡಿಮಿಡಿ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅರಿವಿಗೆ ಬಂದು '...ಅಂದರೆ ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ. ಅವಳು ಬಂದ ಕೆಲಸವಾಯ್ತಲ್ಲ ಅಂತ ಸಮಾಧಾನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ.

'ತಪ್ಪು ತಿಳಿಬೇಡಿ, ಅವಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದಾಳೆ ಅನಿಸ್ತು.'

'ಅದು ಹೇಗೆ ಹೇಳತೀಯೆ?' ಅಚ್ಚರಿಪಟ್ಟ.

'ಅದು ಹೆಗ್ಗಸಾದ ನಂಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ಅವಳ ಉದ್ದೇಶ ಸಂತೋಧನೆಯಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಉಳಿಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಮದುವೆಯಾಗುವ ಯೋಗ್ಯ ಗಂಡನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿರಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ...'

ಅವಳ ಮುಖದತ್ತ ನೋಡಿದ ಆನಂದ. ಅಲ್ಲಿ ತಮಾಷೆಯ ಭಾವವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸೀಮಂತಿನಿ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದಳು. ಅವಳು ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದಳು. ಅವಳ ತಂದೆಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಸುವ ಮಾತನ್ನೂ ಆಡಿದ್ದಳು. ಏಕಾಏಕಿ ತಾನು ಒಳ್ಳೇ ಸಂಬಳದ ಕೆಲಸ ಹಿಡಿಯಲಿ ಅನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಅವಳಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿತ್ತೇ ಅಂತ ವಿಚಾರಿಸತೊಡಗಿದ. ಶಹರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಹುಡುಗಿ, ಬಿಂದಾಸಾಗಿ ತನ್ನೊಡನೆ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನು ವಿಶೇಷ

ಅನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೊರಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾವುಕಳಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡದ್ದು, ಮತ್ತೆ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಆಡಿದ ಮಾತು ಹೊಸ ಅರ್ಥ ಕೊಡತೊಡಗಿತು. ತಲೆ ಕೊಡವಿದ.

'ಚಂದನಿಕಾ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಹೇಳು. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದವನು ದೊಡ್ಡ ಸಂಬಳದ ಕೆಲಸ ಹಿಡಿಯದೆ, ಗದ್ದೆ ತೋಟ, ಮನೆ ಅಂತ ಚಂದವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಕನಸು ಕಂಡರೆ ಅದು ಅಸಂಗತ ಅನಿಸುತ್ತದೆಯಾ?' ಅವನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ತಟ್ಟಿದವಳಿಗೇನೋ ಅನಿಸಿತು. 'ಸೀಮಂತಿನಿ ಹಾಗಂದಳಾ? ಅವಳು ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಲಿತವಳು. ಸಹಜ ಬಯಕೆ! ಇಬ್ಬರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದು.'

'ಸಾಕು ನಿನ್ನುಪದೇಶ. ಇವಳೊಬ್ಬಳೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಳು' ಒರಟಾಗಿ ಹೇಳಿದವ, ಬಿರುಸಾಗಿ ಅಂಚೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಳಗಿನ ನೀರು ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತ. ನಿಮಿಷದ ನಂತರ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಚಂದನಿಕಾ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇವನತ್ತಲೆ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ತಟ್ಟನೆ ಹೋಗಿ ಅವಳೆದುರು ನಿಂತ. 'ನಿನಗೇನೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ನನಗೆ ಹಾಗನಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಟಿಯಲ್ಲವೇ... ನಟನಾಶೂರಳು ನೀನು ಹೇಳು' ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಅಂದ. ಅವಳು ಅವನನ್ನೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ನಿಂತಳು. ನಂತರ ಕಣ್ಣುಜ್ಜಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ 'ಅರ್ಥ ಆಗದೆ ಏನು?...' ಅಂದಳು ಗೋಣಗಾಡುವ ದನಿಯಲ್ಲಿ. ಕಿರುನಗು ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಹೌದೋ ಅಲ್ಲವೋ ಅನ್ನುವಂತೆ ಮೂಡಿತು. 'ಅಂತೂ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ತೊಯ್ಯ ಹುಲ್ಲುಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ಬಿಸಿಲಾದರು ಬಂತಲ್ಲ! ಅಂದ ಸಮಾಧಾನದ ನಗುವರಳಿಸುತ್ತ. ತೋಟದ ನೆನಪಾಯಿತು. ಇಬ್ಬರೂ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬಂದರು.

ಪ್ರೇಮ

ತಾಯಿಯ ಹಸಿರು ಉಡುಗೆಯ ಮೇಲೆ ರಜತ ಹರಳು ಮುಂಜಾವಿನಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ರಾಜನು ಇತ್ತ ಮುತ್ತ ಹೊಳವು

-ವಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಟ್

'ಸೀಮಂತಿನಿ ಅಷ್ಟು ಕಲಿತರು ಜಂಭ ಇಲ್ಲ. ಚುಟುಚುಟು ಓಡಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ನೀವಿಬ್ಬು ಸದಾ ಸುತ್ತಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಿ. ಏನು ಹೇಳಿದಳೋ?' ಕೇಳಿದರು ಬಹುಲಾ ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ. ಮೊದಲಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ವಿಶೇಷವೆನಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇನೋ. 'ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ, ಸಾಂಗತ್ಯ ಅವಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಮಿಷಿ ಕೊಡತು ಅಂದಳಷ್ಟೆ' ಅಂದ. 'ಅಷ್ಟೇನಾ? ಮತ್ತೇನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇನೋ?' ಬಹುಶಃ ಚಂದನಿಕಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಊಹಿಸಿದ್ದಾಳೆ ಅನಿಸಿತು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ. ಅಜ್ಜಿಗೂ ಅಂತಹದೆ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ ಹಾಗಿದ್ದರೆ. 'ನಾನು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಕಲಿತು ಇಲ್ಲಿ ವೃಥಾ ಮಾಡುತ್ತಿದೆನೆ ಅನ್ನೋ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿದಳು. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿದೇಶಿ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂಬಳದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರಬೇಕಿತ್ತು ಅಂತ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದಳಷ್ಟೆ' ಅಂದ. ಬಹುಲಾ ಮೌನವಾದರು. ಮೊಮ್ಮಗನ ಸಾಮೀಪ್ಯ ಹಿಡವೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತವರಿಗೆ. ಅದು ಒಂದು ಭದ್ರತೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯಿರಬ್ಬರಲ್ಲು ಉಂಟು ಮಾಡಿತ್ತು. ಸೀಮಂತಿನಿಯಿರಂತ ಹುಡುಗಿಯರು ದೂರ ಸರಿಯಲು ಅದು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆ ಅನಿಸಿತು. ಆನಂದ ಹಾಗೆ ಬಯಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಮನೋಭಾವ ಇಬ್ಬರದೂ ಅಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ನಿಸರ್ಗದ ಸಾಹಚರ್ಯ ಪ್ರಿಯವಾದದ್ದು. ತಾನು ಕಲಿತದ್ದೆ ಮಣ್ಣು ಬಗ್ಗೆ. ಮತ್ತೆ, ಮಣ್ಣಲ್ಲೆ ಅಲ್ಲವ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು? ಅಂದಿದ್ದ. ಅವನ ಪರಿಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ತೋಟ ಗದ್ದೆ ಎಲ್ಲಾ ನಳನಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವ ಮನೆಯ ಸುತ್ತಾಗಲಿ ಮರಗಿಡಗಳೆಲ್ಲ ಜೀವಂತವಾಗಿ ನಲಿಯುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ನೋಡುವ, ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿದೇನೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಸಮಯವಿದೆ ಅಂದುಕೊಂಡರು.

ಅಡಕೆಗೆ ನೆನೆಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದರ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ವರ್ಷದ ಮೊದಲ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿಗೆ ಜೋಡಿಪಂಚೆ, ಸೀರೆ ಖರೀದಿಸಿದ ಆನಂದ. ಆಮೇಲೆ, ಯಾವುದಾದರೆ ಸರಿ ಅಂತ ತುಂಬಾ ಯೋಚಿಸಿ, ಎದುರಿನಗಡಿಗೆ ಹೋದ.

ರಾತ್ರಿ ಊಟದ ನಂತರ ತಾನು ತಂದದ್ದನ್ನು ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ. ಬಹುಲಾರ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡು, ಹರಸುತ್ತ 'ನಿಂಗೇನಾದರು ತಗೊಂಡೆಯೋ ಇಲ್ಲೋ?' ಅಂತ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಗದರಿದರು. ದೇಶಂತರು ಉಕ್ಕಿ ಬಂದ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಅಡಕೆಯೊಲೆಯೆದುರು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತವನ ಕಣ್ಣು ಆ ಬಾಗಿಲ ಕಡೆ ಕಿಲಿಸಿತ್ತು. ಕವಿದ ಇಬ್ಬನಿಯ ಮುಸುಕಿನಲ್ಲಿ, ಅವನ ಹರಕೆ ಫುಲಿದಂತೆ ಆಕೃತಿಯೊಂದು ಮೂಡಿತು. ಮತ್ತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ, ಪೊಟ್ಟಣವನ್ನು ಅವಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತುರುಕಿ, ಒಳಗೆ ಒಬ್ಬಳೆ ನೋಡು ಅಂದವ ತಿರುಗಿ ಬಂದ. ಸುಪ್ರಭಾತದಂತೆ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು